

Rozvod manželství. Negativní dopady rozvodu. Rozvodovost.

Výchova k partnerství, manželství a rodičovství

„Přestali jste být manželi, ale zůstáváte rodiči.“
(Zdeněk Matějček)

Jedinými vítězi při rozvodu jsou advokáti.

V roce 2020 se hranice přiblížila k 50 %.

Rozvod

- Právní akt ukončení manželství
 - Dnes vnímán jako norma
 - Těžké období pro celou rodinu
 - Dlouhodobá záležitost
 - Pocity křivdy a zrady
 - Rozloučení, změna, trauma

Příčiny rozvodu

- rozvod se stal standardním řešením manželských krizí.
- rozdílné názory na trávení volného času
- nevěra jednoho z partnerů
- nespokojenost v intimním soužití
- rozdílné názory na výchovu dětí
- hrubé jednání partnera
- aj příčiny

Příčiny rozvodu (podle dostupných statistik)

- 1 - neuvážený sňatek**
- 2 - alkoholismus**
- 3 - nevěra**
- 4 - nezájem o rodinu (včetně opuštění soužití)**
- 5 - zlé nakládání, odsouzení pro trestný čin**
- 6 - rozdíl povah, názorů a zájmů**
- 7 - zdravotní důvody**
- 8 - sexuální neshody**
- 9 - ostatní příčiny**
- 10 - soud nezjistil zavinění**

Rozvod – důsledek neplnění podmínek manželství

„Povinnost manželů žít spolu, být si věrní, vzájemně respektovat svou důstojnost, pomáhat si, společně pečovat o děti a vytvářet zdravé rodinné prostředí při zachování stejných práv a povinností pro oba manžele.“

Sled událostí při rozvodu

Rozvod manželství, kde **jsou nezletilé** nezaopatřené děti

Návrh na úpravu poměrů nezletilých dětí na dobu po rozvodu

Okresní soud

Dohoda o:

Svěření do péče jednoho z rodičů

Výchova ve střídavé péči

Styk s druhým rodičem

Výživné na nezletilé nezaopatřené dítě

Druhy rozvodu

NESPORNÝ ROZVOD

SPORNÝ ROZVOD

NESPORNÝ ROZVOD:

- Manželství min. 1 kalendářní rok a 6 kalendářních měsíců spolu nežijí.
 - Rozsudek o úpravě poměrů k nezletilému v době po rozvodu.
 - Vypořádání vzájemných majetkových poměrů.
 - Vyživovací povinnost.

SPORNÝ ROZVOD:

Nevzniká dohoda mezi manžely.

Hledá se stav „hluboce a trvale rozvráceno“.

Výjimka – nežijí spolu 3 kalendářní roky.

Reakce dětí na rozvod mohou být různá

- **Problémy:** koktání, nechutenství, vina, lhostejnost, útěky, koalice, zamlklost, zvýšená rozmazlenost, smutek, pocity vlastní viny a beznaděje.
- **Poruchy** spánku a soustředění. Agresivita a nenávisť k viníkovi.
- **Psychosomatické potíže.**
- **Zhoršení prospěchu a chování ve škole.** „Únikové reakce“ – záškoláctví, závislosti, sebepoškozování, útěky z domova a delikventní chování.

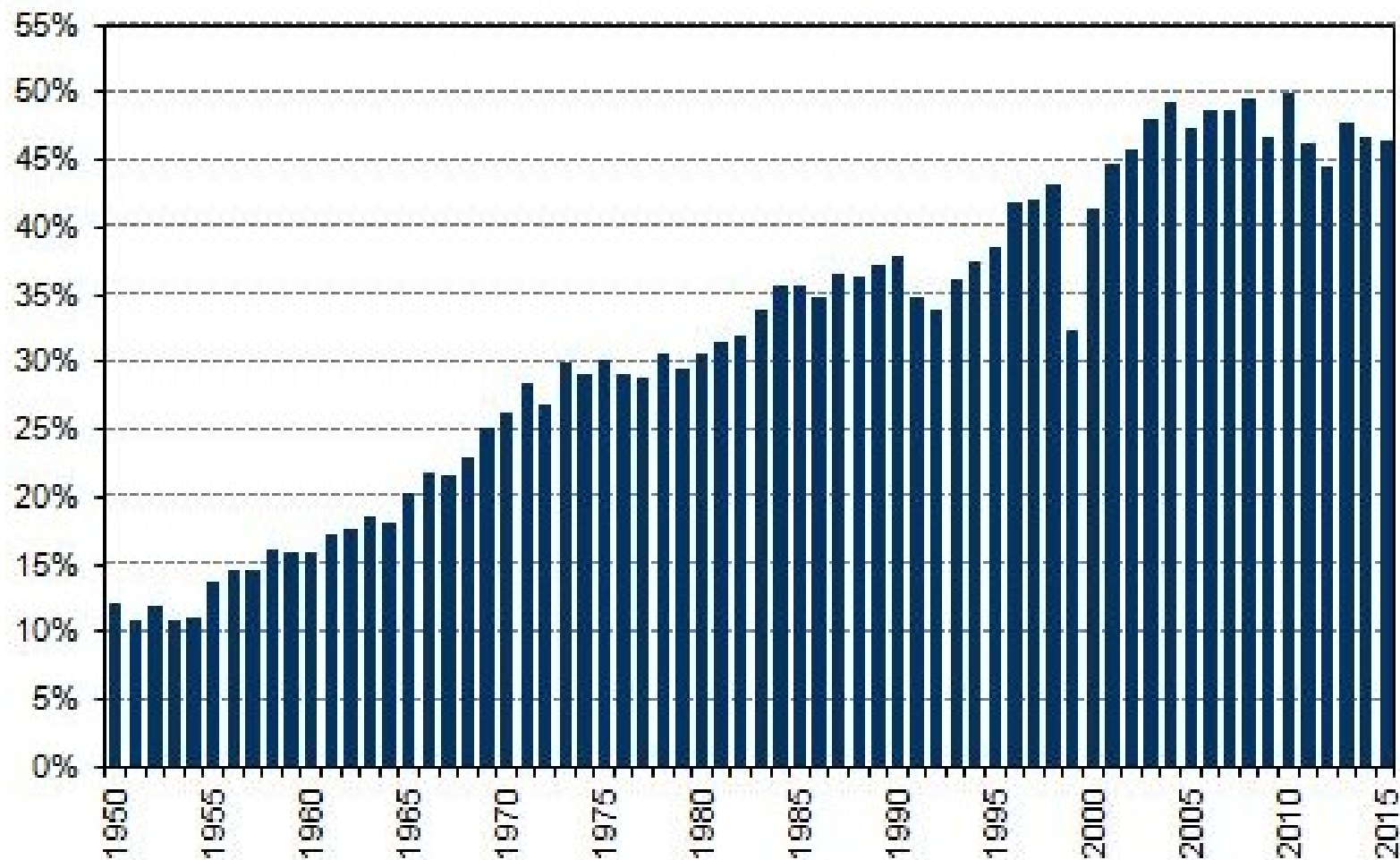
- Je lepší žít s jedním spokojeným rodičem.
- Neexistuje věk, ve kterém by dítě rozvratem netrpělo.
- Reakce dítěte záleží na věku, pohlaví a povaze.
- V průběhu rozvodu je potřeba dítě podporovat a přímou komunikací mu vysvětlit jeho **práva**:
 - kontakt s rodiči, prarodiči i ostatními
 - nebýt součástí sporů
 - vlastnit věci připomínající druhého rodiče (fotografie, hračky)
 - spolupráce mezi rodiči aj.

Rozvodovost v ČR po 2. světové válce

Příklady z historie

- Do roku 1949 mohlo manželství zaniknout rozvodem (bez další možnosti uzavřít manželství) nebo rozlukou, který umožňoval uzavření dalšího manželství. (Zákon č. 265/1949 sb.)
- Novela č. 61/1955 sb. umožňovala rozvrat manželství i bez souhlasu nevinného manžela.

Rozvodovost v ČR od 1950 – 2015

Rozvod a míra rozvodovosti v ČR

- Rozvod se stal standardním a stále častějším řešením manželských krizí.
- Rozvodovost u nás stoupla v polovině 60. let min. století , kdy byl přijat zákon o rodině – následně klesla.

(lidé nevstupují do manželství)

- Je lepší žít s jedním spokojeným rodičem.
- Neexistuje věk, ve kterém by dítě rozvratem netrpělo.
- Reakce dítěte záleží na věku, pohlaví a povaze.
- V průběhu rozvodu je potřeba dítě vysvětlit jeho práva:
 - kontakt s rodiči, prarodiči i ostatními,
 - nebýt součástí sporů,
 - vlastnit věci připomínající druhého rodiče (fotografie, hračky),
 - spolupráci mezi rodiči aj.

Děti a rozvod

- Pokulhávající manželství je lepší než podařený rozvod
- Velká ztráta odchod jednoho z rodičů
- Výjimečně vítaný rozvod – domácí násilí
- Velká psychická zátěž pro dítě

Reakce dětí na rozvod

- Smutek, pocity vlastní viny a beznaděje.
- Poruchy spánku a soustředění.
- Agresivita a nenávist k viníkovi.
- Psychosomatické potíže.
- Zhoršení prospěchu a chování ve škole.
- „Únikové reakce“ – záškoláctví, závislosti, sebepoškozování, útěky z domova a delikventní chování.

Střídavá péče

- Lepší komunikace mezi bývalými rodiči
 - Mnohé věci se dějí v zájmu dítěte
 - Lepší spolupráce obou rodičů
(např. bydliště v blízkosti školy, stejné výchovné nároky, zájmové kroužky apod.)

Nová rodina

- Nový partner matky, nová partnerka otce

nový čas pro děti

- Důležité jsou dobré vztahy s prarodiči
(např. dvojnásobný počet dárků)

Ekonomický dopad na rozvedené rodiny

- Negativní sociální a ekonomické důsledky

Rozdílné pro muže a ženy

- Rozvedené ženy samoživitelky – ohrožení chudobou
- *Vládní strategie pro rovnost žen a mužů v ČR na léta 2014 - 2020*
 - zvýšení dostupnosti školek
 - zlepšení vymahatelnosti výživného
 - participace mužů
 - flexibilní formy práce
 - důchodové pojištění manželů